Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Nr. 271 | Lwów, Środa dnia 26 Listopada 1924 | Rok XLII

Kraków Bibliot. Jagiellońska 20.

mie… kwa… zł. 50 gr.

CENA NUMERU 15 gr.

Na dworcach kolejow. 17 gr.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetrowy Zwyczajny za tekstem 10 gr. Nadesłane i nekrologja 30 gr. Na pierwszej kolumnie 50 gr. Przed kroniką i w rubryce „Repertuar“ 40 gr. Po kronice i komunikatach 35 gr. Dział ekonomiczny 40 gr. Drobne ogłoszenia za każdy wyraz 6 gr. Kupno i sprzedaż 8 gr. Matrymonialne 12 gr. Poszukujący pracy 4 gr. Na kolumnie tekstowej paski i ins raty po 35 gr. W przewodniku informacyjno-reklamowym po 15 gr. (najmniejsze 1 zł. 50 gr.). Ogłoszenia zamiejscowe 25% drożej, zagraniczne o 50% drożej.

Redakcja: ul. Ossolińskich l. 15. Administracja: ul. Chorążczyzny l. 26. — Telef. redakc. 19. — Konto czekowe P. K. O. 140.561.

PIEKARNIA NOWOCZESNA
Lwów, ul. Podzamcze 11 a.
poleca wyborowe pieczywo, specjalność: chleb mleczny — wypiek ranny i wieczorny
W niedziele i święta dostawa własnym samochodem i końmi do domu. 8449
Ceny konkurencyjne.

Dzisiejszy numer zawiera:

WICEPREMJER THUGUTT PRZY PRACY.

Warszawa, 24 listopada. Tel. wł. (Wł. D.) W dniu dzisiejszym wiceprem. Stan. Thugutt odbył konferencję z byłym delegatem rządu w W . . . ie p. Romanem. Tematem obrad były sprawy województw wschodnich oraz dalsze projekty dotyczące mniejszości.

KONFERENCJA W SPRAWIE ROKOWAŃ HANDLOWYCH Z CZECHOSŁOWACJĄ.

Warszawa, 24 listopada. Tel. wł. (Wł. D.) W dniu dzisiejszym dyrektor departamentu handlu zagranicznego w min. przem. i handlu p. Tennenbaum, odbył konferencję z posłem czechosłowackim w Warszawie p. Fliederem. Tematem obrad konferencji była sprawa ustalenia terminu oraz sposobu prowadzenia rokowań handlowych, które rozpoczną się według zapowiedzi jeszcze w tym tygodniu.

Najpiękniejszy rosyjski film ilustrowany śpiewem artystów op. „PRZY KOMINKU“ Wyświetla Kino „Lew“ od piątku 21. b. m.

Wiceprem. Thugutt w oświetleniu dziennika niemieckiego.

Poznań, 24 listopada. „Posener Tageblatt“ zamieszcza artykuł pt. „Nowy rząd polski“, poświęcony całkowicie osobie p. min. Thugutta. Skreśliwszy jego życiorys — przyczem autor podnosi czystość charakteru i bezinteresowność ministra — dziennik wyraża zdanie, że p. Thugutt mimo, że nazwisko jego dowodzi niemieckiego pochodzenia i mimo, że jest on jedną z czołowych postaci lewicy polskiej, jest równie wrogo usposobiony wobec Niemców jak każdy członek Związku Obrony Kresów Zachod. i że wogóle cała lewica polska w stosunku do mniejszości narodowych zajmuje stanowisko niewiele różniące się od stanowiska prawicy. Artykuł przypomina interwencję posła Thugutta w Paryżu po opublikowaniu w prasie francuskiej znanego protestu przeciw białemu terrorowi w Polsce. Interwencja ta była oczywiście skuteczną, gdyż p. Thugutt znany jest zagranicą jako wybitny działacz lewicowy i prezes polskiej Ligi Praw Człowieka.

„Kto z połowy odgadnie całość“

Oto tytuł nowego wielkiego konkursu najpoczytniejszego w Polsce pisma tygodniowego „ILUSTRACJA“

Już w Nr. 21. z dnia 29. listopada ukaże się pierwsza serja „nieco niekompletnych“, to znaczy rozmyślnie uszkodzonych fotografji, popularnych znakomitości światowych i polskich, których nazwiska będą musieli odgadnąć czytelnicy „ILUSTRACJI“.

Konkurs ten będzie łatwym i krótkim, gdyż polegać będzie tylko na odgadnięciu piętnastu nazwisk, z piętnastu fotografji, umieszczonych w trzech kolejnych numerach.

Jako pierwszą nagrodę przeznaczyła „Ilustracja“ wyborowy złoty szwajcarski zegarek, — — — — — — — ogółem nagród będzie 12. — — — — — — —

Konkurs będzie prowadzony w takim tempie, by umożliwić szczęśliwcom otrzymanie nagród przed gwiazdką.

Główny skład „ILUSTRACJI“ na Małopolskę w administracji „Kurjera Lwowskiego“ we Lwowie, Chorążczyzna 26., która przyjmuje prenumeratę i gdzie nabywać można poszczególne numery „ILUSTRACJI“.

DROBNE OGŁOSZENIA.

RÓŻNE.

Adam Tarnawski, restauracja pl. Bernardyński 9. naprzeciw ul. Piekarskiej donosi, że po chwilowej przerwie wydaje wyśmienite obiady z trzech dań po 1 zł. jak też śniadania i kolacje, bufet doborowy, piwo okocimskie do 1-ej w nocy. 8418

Hafty-Merezki plisowanie odbijanie wzorów, endel przyjmuje Zakład Haftów, Akademicka 22. I. p. 8225

Poszukuję spólniczki poważnej wolnej do budowy domku. Zgłoszenia w Administracji „Zacisznie“. 8404

Rozalja Hołodniuk, egz. masarzystka i pielęgniarka chorych, oraz stawia bańki. Ulica Długosza 35. 8428

Unieważniam zgubione świadectwo służbowe i książkę wojskową wystawioną przez P. K. U. Lwów, Emil Kolankowski, dozorca domu Ry ek 40. 8447

Baczność! Choroby płucne nawet zastarzałe wyleczyć zupełnie może każdy nie wyjeżdżając, za pomocą wypr bowanego środka. Chorzy zgłaszajcie się z zaufaniem, a nie pożałujecie! Zdrowi polecajcie chorym to ogłoszenie! Porada tylko 2 zł., gotówkę załączyć w liście. Zgłoszenia Józef Oleksiński Poste restante Zakopane. 8442

Przyjmuję kalosze i śniegowce do naprawy pod gwarancją Sykstuska 60. Szpak. 8434

KUPNO i SPRZEDAŻ.

Sypialnie, jadalnie, pokoje męskie, wyroby lwowskie poznańskie i zagraniczne poleca najtaniej: Leon Matwijowski, Lwów, Chorążczyzny 29. 8258

Salon kwiatów Piotra Bodnara, ulica Leona Sapiehy 3. Filja: Sobieskiego 17. poleca codzień świeże: bukiety, wiązanki i wieńce. 8270

Willę dwupiętrową 13 ubikacji trzypokojowe mieszkanie wolne z ćwierć morgiem ogrodu, górny Łyczaków sprzeda, Ajencja Chorążczyzna 27. Telefon 1622. 8324

Kamienica dwupiętrowa (z komfortem) w śródmieściu zaraz do sprzedania na warunkach dogodnych. Wiadomość w kancelarji adwokackiej dra. Grzesika i dra Korenckiego Lwów. ul. Bourlarda 2 I. p 7327

Parcele gruntowe i leśne pod budowę will i pensjonatów, sprzedaje magistrat m. Lanckorony. Zgłoszenia tamże. 8272

Nabywam stare polskie monety, Chomiński, Hofmana 2 . parter. 8357

Aleksandra Kłosiewicz, ulica Cicha 3. (boczna placu Dąbrowskiego dawniej Chorążczyzny) poleca swą pracownię sukień damskich. 8448

Parcela 350 sążni przemysłowa oparkaniona stajnia, szopa obok dworca kolejowego, sprzedaje Jaszkaniec Pańska 21. 9—12. 8437

Gramofony nowe szafkowe modne 8 płyt (16 najnowszych tańców) i 1000 igieł, wysyła się po nadesłaniu 145 złotych. Firma „Carusophon“ Poznań. ul. Gwarna 11. Mniejsze gramofony 8. płyt i 1000 igieł wysyła się po nadesłaniu 92 złotych. 8440

Fortepian krótki krzyżowy. Stingla prawie nowy sprzedam, Nowacki Pańska 17. 8441

Fortepian „Schweighofera“ okazja za 1400 zł. sprzedam. Kopernika 26. parter oficyny Skleniarski. 8433

Fortepian pierwszorzędnej marki oraz pianino sprzedam okazyjnie. Wiadomość: Smutny, Chmielowskiego 5. 8453

POSADY i PRACE.

Ogrodnik żonaty, pierwsza siła poszukuje posady zaraz, lub od nowego roku do dużego ogrodu, plantacji, jarzyn, lub szkółek. Zgłoszenia J. R. Sieciński wieś Zubowice, poczta Tyszowce pow. Tomaszów, Lubelski. 8407

Ukończony agronom w średnim wieku z 20-letnią praktyką we większych gospodarstwach, przyjmie posadę Zarządcy dóbr, zaraz lub 1 stycznia albo marca 1925. Łaskawę zgłoszenia: M. Winnicki, Stanisławów Knihinin-Belweder ul. Jasińskiego. 8416

Koncypient poszukuje posady na prowincji. Zgłoszenia do Administracji pod „Koncypient“. 8435

NAUKA i WYCHOWANIE.

Batorego 34. „Ecole française“. Najszybsze wyuczenie języków, stenografji. 8402

Właściwe postawienie sprawy.

Obie najpoważniejsze grupy lewicy polskiej oświadczyły wyraźnie, że uznają obecny sejm za niezdolny do pracy i że będą dążyły do jego rozwiązania. Przedstawiciel P. P. S. dodał, że w imieniu swego stronnictwa wystąpi niebawem z wnioskiem o rozwiązanie paralmentu. Mowca Z. P. S. L. był ostrożniejszy i nie sprecyzował stanowiska swego klubu, nie określił formy, w jakiej klub wystąpi za odnowieniem izb parlamentarnych.

Ta ostrożność była ze wszech miar wskazaną, jak wykazała dyskusja najbliższa zarówno w sejmie, jak i w prasie.

Odpowiedzią na stanowisko pos. Żuławskiego było ze strony prawicy żądanie zmiany ordynacji wyborczej, co podnieśliśmy w swoim czasie. Rzecz sprowadzono w ten sposób na płaszczyznę targu o wygodną pozycję. A płaszczyzna ta nie jest ani dogodna, ani zdrowa. Zejście na nią przyczynić się może tylko do zabagnienia naszego życia parlamentarnego, a nie jego uzdrowienia.

Walka w tym wypadku musi być skierowana nie przeciw obecnemu sejmowi, lecz przeciw każdemu ciału prawodawczemu, które nie może wyłonić rządu, którego istnienie tamuje rozwój państwowości. Walka musi być podjęta przeciw nietykalności każdorazowego sejmu, za umożliwieniem kontroli jego działalności.

Wniosek o rozwiązanie obecnej izby poselskiej jest za ciasny ze względów zasadniczych, gdyż natrafi on nietylko na sprzeciw zasadniczy, ale i na bierny opór owej poselskiej spółki mandatowej ludzi, którzy przypadkowo zostali wybrani i dla których koniec kadencji oznacza utratę mandatów.

Zasadniczy punkt widzenia dyktuje żądanie szersze — konstytucyjnego przyznania p. Prezydentowi Rzpolitej rozwiązania parlamentu.

Idziemy po linji wytkniętej w poprzednich artykułach. Rząd powołany przez Wybrańce Zgromadzenia Narodowego, rząd, który przez pewien czas piastował władzę, rozpoczął te czy inne prace, nie może być „zdmuchnięty" przez kaprys tego czy innego stronnictwa, zdmuchnięty nieraz nawet bez uchwały powziętej na plenum. Rząd taki, — wzorem zachodu, — musi mieć prawo, stanąć przed narodem i zapytać wyborców, czy chcą jego pracy, czy też pracy reprezentantów innej myśli przewodniej. Rząd musi mieć tę możność zwłaszcza wtedy, jeśli izba, odbierająca mu swe poparcie, nie wytwarza żadnej opinji przeciwstawnej i zdoła najwyżej obalić gabinet, ale wyłonić nowego nie zdoła, bo w każdej sprawie dzielić się będzie na inne odłamy.

Jeśli konstytucja marcowa, — kapryśna jak marcowa pogoda, — nie daje mu tego prawa, trzeba tę konstytucję zmienić. I w tym kierunku musi iść wniosek lewicy.

O zmianie konstytucji mówi dziś Piast, za wzmocnieniem władzy Prezydenta Rzplitej odzywają się głosy na prawicy.

Nie będziemy bronić myśli przeprowadzenia rewizji konstytucji w obecnym sejmie. Zbyt on jest niezgrany, niejednolity, zbyt zróżniczkowany, aby był zdolny do tak poważnej pracy. Jego uchwały, wskutek coraz to inaczej kształtowanej większości są i będą mniej więcej przypadkowe. Może on naszem zdaniem poprawić wszakże te kardynalną wadę ustroju parlamentarnego Polski — a to już będzie bardzo wiele, a naszem zdaniem maximum dobrej woli, na jaką zdobyć się może to ciało.

Takie postawienie sprawy ułatwiłoby niezawodnie i stanowisko rządu, dla którego kłopotliwem jest mówienie wprost izbie, że jest do niczego niezdatną i musi ustąpić, ale łatwiej znacznie będzie wystąpić w sprawie zasadniczej, załatwienie której otwiera tylko pewne możliwości, ale nie przesądza ostatecznych, wykonawczych decyzji.

Sądzimy, że względy te zostaną przez lewicę naszą bardzo poważnie rozważone, że właśnie one podyktowały podniesioną przez nas ostrożność oświadcznia przedstawiciela Z. P. S. L. i że niebawem wystąpi ono z gotowym wnioskiem, na który czekać będziemy nietylko my, ale cały kraj, całe społeczeństwo polskie, a załatwienie którego postawi na właściwej drodze rozwój naszego parlamentaryzmu.

Adam Uziembło.

Proces lipski.

Oskarżonych 90 powstańców. Przesłuchanie gł. oskarżonego Wieczorka.

Lipsk, 24 listopada. W dniu dzisiejszym przed senatem karnym Trybunału Rzeszy w Lipsku rozpoczął się szereg procesów o zdradę stanu przeciw członkom związku b. powstańców na Górnym Śląsku. Ogółem wchodzi w grę około 90 oskarżonych. Głównym oskarżonym jest 24 letni ekspedjent Emil Wieczorek z Bujakowa, województwo śląskie, obwiniony o to, że zarówno w kraju jak i zagranicą w latach 1923 i 1924 dążył do oderwania drogą gwałtu niemieckiego Górnego Śląska i przyłączenia go do Polski, a mianowicie przez swą działalność w charakterze przewodniczącego miejscowej grupy związku powstańców". Związek ten, jak głosi sprawozdanie Biura Wolfa, liczący 15.000 członków, rozciągał się zarówno na Niemcy jakoteż na polski Górny Śląsk. Obrońca dr. Kudrysz z Opola zgłosił wniosek, aby w myśl paragr. 583 niemiecko-polskiej konwencji z maja 1922 r. otrzymać od górnośląskiej komisji mieszanej autentyczną interpretację postanowień konwencji genewskiej o prawie stowarzyszeń. Senat karny wniosek ten odrzucił z tem uzasadnieniem, że konwencja odnosi się li tylko do spraw z dziedziny prawa cywilnego a nie karnego.

Lipsk, 24 listopada. Według relacji Biura Wolfa w dalszym ciągu rozprawy odbywało się przesłuchanie oskarżonego Wieczorka, który przedstawił założenie i cele związku b. powstańców. Działalność związku była prowadzona w dziedzinie gospodarczej i kulturalnej. Nie miał on charakteru politycznego, gdyż przyjmowano do niego ludzi wszystkich przekonań politycznych. Sam oskarżony był przewodniczącym grupy w Bujakowie, z grupy tej wystąpił 12 kwietnia 1924 a 17 aresztowano go na terytorjum niemieckiem. Na żądanie oskarzyciela oskarżony odczytał kilka artykułów ze statutu związku, z których prokurator wyciągnął wnioski, że działalność związku była znacznie szersza, niż ta, o której mówił oskarżony. Prokurator dowodził, że właśnie celem związku, jakkolwiek o tem nie mówiono w statucie, było oderwanie niemieckiej części Górnego Śląska od Rzeszy. Oskarżony nie wie o tem, jakoby członkowie związku odbywali ćwiczenia wojskowe i przygotowywali się do powstania. Następnie zaprzecza, jakoby związek otrzymywał łączność z armją polską. Organizacja związku zbliżała się raczej do skautu. Oficerowie pracujący w nim jako inspektorowie, robili to tylko przez grzeczność. W końcu posiedzenia przesłuchano świadka urzędnika policyjnego Gańczorczyka. (Pat.)

O LOS LUDNOŚCI POLSKIEJ NA ŁOTWIE.

Warszawa, 24 listopada. Tel. wł. (Wł. D.) Poseł polski w Rydze p. Aleks. Ładoś został wezwany służbowo do Warszawy. Jak słychać w sferach miarodajnych, przyjazd p. Ładosia stoi w związku z szykanami, na jakie narażona jest ludność polska na Łotwie.

Z sali koncertowej.

HENRYK MARTEAU.

Podobnie, jak w zeszłych latach, pozostawił także tegoroczny koncert Henryka Martean jak najlepsze wrażenie. Podziw wzbudza stale jego piękny, jędrny ton, jego o dystyngowanej, wysokiej kulturze muzycznej świadcząca interpretacja. Szymanowskiego sonatę skrzypcową d-moll (op. 9) wykonał Marteau z prawdziwem odczuciem stylu i nastroju. Kompozycja ta pochodzi z pierwszej fazy twórczości, nosi obok już wybitnych rysów indywidualnych jeszcze odcienie środowiska, w którem kompozytor wzrastał i studjował. Zaletą sonaty jest jej śpiewność, barwność kolorytu i duża zawartość uczuciowa. Doskonałem wykonaniem ustępów ze suity Bacha (Garotte, Bourée i Praeludjum) Marteau porwał publiczność. Drugim utworem wielkich rozmiarów (obok sonaty Szymanowskiego) był koncert Dvoraka a-moll, obfitujący w śpiewne melodje (nie zawsze dość wykwintne), szczery w pomysłach. Najlepiej podobała się część ostatnia. — Wśród szeregu tańców rozmaitych narodowości, któremi zakończył Marteau swój hojny program, wyróżnił się szczególnie „Valse fanstastique" kompozycji samego artysty. Marteau posiada oryginalną i przekonywującą inwencję, której próbki poznaliśmy jeszcze przed rokiem w jednym z koncertów kameralnych. „Valse fantastique" jest nadzwyczaj wdzięczną i efektowną kompozycją.

Burza oklasków zmusiła sympatycznego gościa do licznych naddatków. Dr. H. Guensberg wywiązał się ze swego zadania sumiennie; akompaniował dyskretnie, muzykalnie. **Dr. A. Sołtys.**

Drugi koncert Polsk. Tow. Muzycznego

ze współudziałem skrzypka H. Marteau'a.

Podczas gdy zagranicą utwory Brucknera od szeregu lat należą do stałego repertuaru koncertowego, zwłaszcza w roku bieżącym z powodu setnej rocznicy jego urodzin, u nas, z wyjątkiem T. w. muz., które przed laty wykonało jego czwartą i siódmą symfonję oraz „Te Deum", kompozycje tego wielkiego symfonika są prawie nieznane. A przecież Bruckner napisał aż 9 symfonji!

W symfonjach jego widoczny jest wpływ Beethovena, Schuberta i Wagnera. Przedewszystkiem uderza skończona natura orkiestralna. Wszystkie instrumenty posiadają swoje własne życie i okazują je, jeśli nie zawsze w formie wybitnych samoistnych tematów i motywów, to przynajmniej własnych, szczególnych rytmów. Wszystko brzmi pięknie, świeżo, zawsze interesująco. Jako były organista, Bruckner chętnie wyraża swoją nabożność w formie chorałów; wogóle z całej twórczości Brucknera przebi a serdeczna, naiwna wesołość i wybitnie kościelna religijność.

Bruckner pozostał muzykiem absolutnym a od nowszych kompozytorów przyjął blask instrumentalny, wzbogacił harmonijne i melodyjne środki wyrazu, oraz swobodę formy. Przez posługiwanie się dramatycznym stylem wagnerowskim stworzył oryginalny, interesujący styl. W granej siódmej symfonji, którą Nikisch w r. 1884 zjednał Brucknerowi rozgłos europejski, podobnie jak w symfonji trzeciej, przebija duży wpływ muzyki wagnerowskiej; zwłaszcza „adagjo" przedstawia się imponująco. Jest to, jak sam Bruckner utrzymywał, żałobna muzyka ku uczczeniu śmierci Wagnera. Beethovena „Eroica" i muzyka żałobna z „Zmierzchu bogów" były mu wzorem. Nawet tuby wagnerowskie, dla uzyskania charakteru elegijnego, wprowadził kompozytor i efektownie niemi umie władać. Drugi temat w Fisdur, niby ukojenie bolu, należy do najpiękniejszych w muzyce Brucknera.

Dyrygent Dr. Adam Sołtys dużo włożył pracy i wiedzy muzycznej przy wystudjowaniu tego trudnego dzieła. Uwypuklenie tematów oraz dynamiczne i rytmiczne odcienie w pierwszej i drugiej części były możliwie wypracowane i zjednały dyrygentowi i orkiestrze zasłużone uznanie. Wystudjowanie tak wielkiego dzieła nie powinno rychło iść w zapomnienie; na najbliższym koncercie Tow. muz. powinno się je powtórzyć.

Koncert skrzypcowy Beethovena wraz z koncertem Mendelssohna ciągle jeszcze zajmuje pierwsze miejsce w literaturze skrzypcowej. Właściwych na efekt obliczonych pasaży tu niema, lecz figury skrzypcowe wymagają pierwszorzędnego artysty, którego celem jest uwydatnienie nie tyle mechanicznego wirtuozostwa, jak duchowej treści utworu. Prof. Henryk Marteau odegrał ten utwór, jak na prawdziwego mistrza przystało, z prawdziwym stylem klasycznym, pokonując, gdzie tego charakter utworu wymagał, stronę techniczną z brawurą artystyczną. Druga część (Larghetto), we wzorowej interpretacji p. Marteau'a wywarła silne wrażenie.

Grd.

——oxo——

Poseł Jan Dąbski o zmianie ordynacji wyborcz.

Poseł Jan Dąbski prezes zarządu głównego Związku Polskich Stronnictw Ludowych zapytany przez red. „Kurjera Polskiego" o zmianę ordynacji wyborczej powiedział:

— Jakkolwiek obecna ordynacja wyborcza do sejmu nie jest idealna — jestem za jej utrzymaniem — z jedną jednak korekturą: aby były dopuszczalne związki list. Cały demokratyczny obóz polski musi iść do najbliższych wyborów razem i solidarnie, jeżeli nie z jedną listą, to co najmniej ze związkiem list. Winę za obecny skład sejmu, ponosza nie tyle wyborcy, bo oni stosunkowo jeszcze dobrze głosowali, co rozbicie demokracji na kilka zaciekle zwalczających się list. Jeżeli lewica nie zdobędzie się nareszcie na solidarność i na jeden blok wyborczy — to będzie ciągle przegrywać, a przynajmniej nie prędko wyjdzie z sukcesem, bo prawica jest już na tyle mądra, że do wyborów zawsze pójdzie solidarnie. Przy przyszłych wyborach powinny być tylko dwa bloki (obok mniejszości narodowych) prawicowy i lewicowy, i pod hasłem „na prawo" lub „na lewo" powinny być przeprowadzone wybory. Wtedy zobaczymy, jaki będzie wynik. Ale na to potrzeba możności tworzenia związku list. Jeżeliby w tym duchu ordynacji zmienić się nie dało, obóz demokratyczny musi stworzyć jednolity blok lewicy i głosować na jedną listę.

— Czy pan poseł wierzy, w możliwość solidarności i dyscypliny na lewicy?

— Zdaję sobie sprawę z trudności utworzenia takiego bloku, ale bez niego niema pełnego zwycięstwa dla demokracji w Polsce, a na to, aby rządzić, trzeba odnieść pełne zwycięstwo.

— Czy innych zmian p. poseł nie przewiduje?

— Poza tą jedną konieczną zmianą, nie ruszałbym na razie obecnej ordynacji wyborczej, choć nie lękam się wcale jedno- czy dwumandatowych okręgów. Ale na to mamy czas. Na razie mamy pilniejsze sprawy, a przedewszystkiem rozwiązanie sejmu i szybkie rozpisanie nowych wyborów. Z obecnego sejmu nic już nie będzie. Jest to ciało martwe, sparaliżowane własnym składem. Dlatego należy dać społeczeństwu sposobność do wydania sądu i wybrania nowego sejmu.

— A jakiego pan poseł jest zdania co do rozszerzenia władzy Prezydenta?

— Jedna rzecz uważam za aktualną, a mianowicie danie Prezydentowi prawa rozwiązywania sejmu. Bez tego prawa procedura kontroli i sądu społeczeństwa nad sejmem jest bardzo utrudniona, bo ciała wybieralne nigdy nie mają zbytecznej ochoty do samorozwiązywania się. Lepszy kiepski mandat poselski w garści, niż najidealniejszy w powietrzu. Dlatego danie Prezydentowi prawa rozwiązywania sejmu uważam za postulat demokratyczny, który spełniony być powinien jaknajszybciej — zakończył poseł Dąbski.

WYPŁATA PENSJI KAWALEROM „VIRTUTI MILITARI" NASTĄPI GOTÓWKĄ.

Warszawa, 24 listopada. Tel. wł. (Wł. D.) W związku z oświetleniem, jakie w niektórych dziennikach otrzymała sprawa obniżenia kredytu na wypłatę pensji kawalerom orderu „Virtuti Militari", w komisji budżetowej sejmu, z 8 do 4 miljonów złotych, dowiadujemy się, że ministerstwo skarbu czyniąc zadość życzeniom sfer wojskowych oraz opinjom wyrażonym podczas obrad w powyższej sprawie, odstąpiło od zamiaru wypłaty zaległych pensji obligacjami i zgodziło się na wypłaty pensji orderowych w gotówce w r. b. jeszcze, za jeden rok ub.; natomiast wypłata pensji zaległych za dalsze lata nastąpi w ten sposób, że w przyszłym roku i w r. 1926 obok należnej pensji wypłaconą zostanie pensja za jeden rok ubiegły. Ten sposób wypłaty nie spowoduje jednorazowym, większym wydatkiem znacznego obciążenia skarbu a kawalerowie orderu otrzymają pensje w gotówce.

W konsekwencji takiego planu wypłaty, zapotrzebowanie kredytu na wypłatę pensji w r. b wyniesie 4.000 zł.

—x—

Projekt pragmatyki nauczycielskiej.

1. UWAGI OGÓLNE.

Rządowy projekt pragmatyki nauczycielskiej pojawi się wkrótce na stole dyskusyjnym komisji oświatowej Sejmu. Projekt ten jest wspólny dla wszystkich nauczycieli szkół tak powszechnych, jak i średnich. Zdaje się, że od tego się zaczyna, a zarazem i na tem kończy cała jej demokratyczność, gdyż treść jej jest jednem wielkiem niezrozumieniem ducha demokracji.

Ustawa zawiera 162 artykuły, z których przypada 3 na postanowienia wstępne, 14 na określenie stosunku służbowego, 7 na ocenę jego pracy, 12 na wyliczenie obowiązków, 18 — praw. Artykuł od 56—80 obejmuje zmiany w stosunku służbowym, rozwiązanie stosunku służbowego i odpowiedzialność.

Od art. 81 t. zn. połowy zaczyna się już czysty kryminał. Straszny wyraz „kary" wisi jak miecz Damoklesa nad art. 81. O jakich okropnościach piszą te 82 artykuły, może się przekonać każdy, kto przeglądnie tylko ich tytuły. A więc: „kary", „komisje dyscyplinarne", „oskarżyciel dyscyplinarny", „Obrona", „Delegacja", „Wyłączenie", „Dochodzenia dyscyplinarne", „Przekazanie do rozprawy", „Rozprawa", „Orzeczenie", „Wznowienie", „Zawieszenie", „Zażalenie", „Stosunek do postępowania sądowo-karnego" itd. itd., słowem, czytającemu jeżą się włosy na głowie. Przed oczyma stają Brygidki, rosyjskie turmy, San Domingo, wyspa Świętej Heleny i świeżo wybudowane więzienie dla Chińczyków w Mukdenie.

Część druga, zaczynająca się od okropnego wyrazu „kary" pisaną jest z niezwykłym rozmachem, zapałem i umiłowaniem tematu. „Kary" ścigają nauczyciela nie tylko w czasie służby, ale i poza służbą, w stanie nieczynnym i to nie tylko jego samego, ale także jego żonę i dzieci.

50 procent artykułów „karnych" świadczy najlepiej o „życzliwym" duchu projektu ministerstwa wyznań i oświecenia publicznego. Wygląda to tak, jakgdyby się z góry przypuszczało, że 50 procent nauczycieli wszystkich kategorji trzeba będzie „sądzić, karać, zawieszać" i dlatego „bat" został tak starannie i z taką pieczołowitością opracowany.

Najłagodniejszym z artykułów jest artykuł 125, który powiada, że śmierć obwinionego umarza postępowanie dyscyplinarne w każdem stadium. O wielka, święta i błogosławiona śmierci, która przerywać będziesz cicho ściganą duszę przez rzekę zapomnienia, aby postawić przed łagodne oczy Ozysysa i prawodawcze głowy trzech sędziów: Minosa, Dadamantysa i Ajakosa.

Dlatego też powiedzieliśmy, że cała demokratyczność projektu polega na tem, iż tak nauczyciele ludowi jak i gimnazjalni zostali zrównani... w torturach.

PRACE KOMISJI ADMINISTRACYJNEJ.

Warszawa, 24 listopada. Na dzisiejszem posiedzeniu sejmowej komisji administracyjnej przyjęto w trzeciem czytaniu projekty ustaw o uzgodnieniu austrjackich ustaw o stow. z konstytucją i kosztów leczenia ubogich żydów, stałych mieszkańców gmin na obszarze b. królestwa kongres Projekt zmieniający niektóre postanowienia ustawy z dnia 13 lutego br. w sprawie stosowania na obszarze województwa śląskiego ustawy, dotyczącej państwowej służby cywilnej usunięto aż do czasu załatwienia tej sprawy w pierwszem czytaniu przez plenum sejmu. W sprawie wniosków p. Kozłowskiego, z powodu znęcania się policji nad ludnością w Telechanach, posła klubu białoruskiego w sprawie ekspedycji karnej w powiecie kossowskim, p. Hołowacza w tej samej sprawie oraz p. Kalenkiewicza, Raczkowskiego i Zwierzyńskiego w sprawie ogłoszenia stanu wyjątkowego na terenach, na których odbywają się napady bandyckie, wybrano podkomisję w składzie pp. Jeremicza, Łaszkiewicza i Zwierzyńskiego, która ma przedłożyć komisji odpowiednie sprawozdanie. (Pat.)

—x—

Wiec oświatowy.

W sobotę odbyło się w ratuszu zebranie obywatelskie w sprawie daniny oświatowej z inicjatywy Tow. Szkoły Ludowej. Wśród obecnych jawili się prez. Neuman, wiceprez. Chlamtacz, wicepr. Stahl, kurator okr. szkol. Sobiński i inni.

Obrady zagaił prez. Neuman, podnosząc, jak ważną i potrzebną akcją jest składanie przez społeczeństwo daniny na rzecz oświaty wśród ludu. Senator Adam i dr. Poratyński przedstawili stan dotychczasowej akcji. Zebrano około 10.000 deklaracji dobrowolnej, stałej daniny oświatowej, która przeważnie wynosi 1% poborów. W ciągu ostatniego roku podatek ten przyniósł 115.000 zł, które zostały użyte na budowę szkół, kościołów i domów ludowych we wsch. Małopolsce. Przy pomocy pieniężnej rządu oraz wydatnej ofiarności ze strony ludności miejskiej, wybudowano 75 szkół, 13 kościołów i 19 domów ludowych. Budowa 1 szkoły pochłania 25.000 zł. Potrzeba jeszcze koniecznie nowych 83 szkół w miejscowościach, oddalonych bardzo od polskiej szkoły.

Celem stwierdzenia, że rachunki są ściśle prowadzone i pieniądze właściwie użyte, zwróciło się TSL do społeczeństwa o wybór obywatelskiej komisji rewizyjnej. W skład tej komisji weszli: pp. dyr. Biechoński, dyr. Boziewicz, dyr. Boziewicz, dyr. Głażewski, dyr. Niemczycki i kurator Sobiński. Zebranie wyraziło sekcji wschodniej TSL uznanie za działalność, przyjęło sprawozdanie do wiadomości, aprobowało plan akcji i postanowiło wezwać społeczeństwo do jej poparcia. Omawiano też sprawę założenia we Lwowie wielkiego domu oświatowego i wycieczkowego i wezwano sekcję wschodnią TSL do włączenia jego budowy w program działalności.

Postanowiono też utworzyć we Lwowie i w innych miastach komitety propagandy daniny oświatowej, a w dniu 22 listopada odbywać coroczne zebranie sprawozdawcze.

Poruszano też sprawę zwalczania alkoholizmu, w której TSL zwróci się do wszystkich klubów sejmowych z memorjałem, protestującym przeciw wnioskowi posła Putka, który dąży do zwiększenia liczby szynków przez zmianę ustawy antyalkoholowej.

CZY NIE ZA PÓŹNO.

Warszawa, 24 listopada. W związku z dostawą monet srebrnych z Anglii i stwierdzoną wadliwością pierwszego transportu, przybywa do Warszawy pułk. Jonson, dyrektor królewskiej mennicy w Londynie. (AW.)

„Wewnętrzne" sprawy Anglji.

Kair, 23 listopada. Odpowiedź egipska na notę angielską wyraża zgodę na uroczyste przeproszenie, zapłatę pół miljona ft. szter. tytułem odszkodowania, ukarania winnych i przyrzeczenie przeszkadzania manifestacjom zamącającym pokój. W Aleksandrji rozpoczęły się ponownie antybrytyjskie manifestacje studentów. Po mieście krążą patrole wojskowe. Nad miastem unoszą się aeroplany. — Odpowiedź egipska stwierdza, że żądania angielskie dotyczące Sedanu, gwałcą obecne status quo i sprzeciwiają się konstytucji, na podstawie której król Fuad jest naczelnym wodzem armji egipskiej. (Pat.)

Wiedeń, 24 listopada. „N. Fr. Presse" donosi z Londynu, że Anglja zastrzegła się nalenergiczniej przeciw ingerencji Ligi Narodów w sprawie Sedanu. **Anglja jest zdania, że sprawa ta nie należy do Ligi Narodów**, ponieważ Egipt nie jest samodzielnym członkiem Ligi a Anglja w roku 1922 zastrzegła się przeciw mieszaniu się w jej wewnętrzne sprawy. — Dalszy angielski pułk piechoty otrzymał rozkaz pogotowia do wyjazdu do Egiptu a także szereg okrętów wojennych, stojących przed Maltą otrzymał taki sam rozkaz. (Pat.)

Londyn, 24 listopada. Telegr. Comp. W komunikatach do pism, rząd angielski wyjaśnia swe stanowisko w sprawie egipskiej. Komunikat powiada, że rząd angielski domaga się usprawiedliwienia się rządu egipskiego z powodu zamachu i ukarania winnych. Dalej celem utrzymania pokoju w Sudanie muszą być usunięci ze służby wszyscy oficerowie i żołnierze egipscy. Wreszcie angielskie interesy w Egipcie muszą być strzeżone. (Pat.)

—oxo—

APOLLO 25/11 1924.

DZIECI MIŁOŚCI I GRZECHU

(VINDICTA)

Wspaniałe arcydzieło wytwórni franc. „Gavmont". W głównych rolach: GINETTE NAUDI, słynny komik BISCOT i najpiękniejszy mężczyzna CHARPENTIER.

25/11 1924. DZIŚ WIELKA PREMIERA

Z sali sądowej.

Zagadkowy mord.

Dziś nareszcie będzie zaspokojona ciekawość licznych rzesz słuchaczy, zalegających salę sądową pilnie od 9 rano do 3 popołudniu przez pięć dni. Wczoraj wyczerpano już zupełnie materjał dowodowy i ustalono pytania, nad któremi zastanowią się dziś przedpołudniem sędziowie przysięgli i wypowiedzą słowo: czy Sochańska winna jest mordu, czy tylko w tym zagadkowym mordzie uczestniczyła.

Obrońca oskarżonej jeszcze wczoraj dążył za pomocą nowych wniosków do wyrobienia przekonania u tych, którzy mają głos decydujący, że Sochańska jest nienormalną pod względem umysłowym. Pierwsze wnioski, które trybunał w sobotę dopuścił zawiodły, jak się okazało z relacji lekarskich i odpisów szpitalnych. Przytoczone wczoraj dowody nie prowadziły, zdaniem prokuratora, a następnie trybunału, do celu i dlatego zostały odrzucone.

Przesłuchano wczoraj jeszcze kilku świadków. Ważniejsze zeznania złożyli szef działu śledczego. Kozakiewicz i komisarz policji Baorski. Stwierdzili oni, że po wykryciu morderstwa zauważono w szufladach sklepiku bł. p. Lempertówniej spustoszenie, wskazujące, że morderstwo było rabunkowe. W szufladzie były banknoty, ale małej wartości, czy jakie wogóle pieniądze zabrano, zostanie tajemnicą. Św. Kozakiewicz zupełnie nie widział w sklepie knebla, Batorski zaś widział tylko zmięty papier, nie zauważył na ręku denatki włosów, natomiast policjant Podróżny widział pęk jasnych długich włosów, tkwiących między palcami rąk denatki.

Znawcy lekarze wydali następnie orzeczenie, po przeczytaniu protokołu sekcji zwłok bł. p. Lempertównej. Dr. Balicki stwierdza, że śmierć denatki nastąpiła skutkiem uduszenia. Ślady wskazują, że Lempertówna stoczyła z mordercą rozpaczliwą i zaciętą walkę. Denatka była osobą słabą, wątłą. Przed upadnięciem na podłogę straciła już przytomność. Silne ciosy, zadane w głowę przez mordercę, oszołomiły ją. Gdy leżała na podłodze, morderca dusił ja za gardło, ściskał równocześnie szparę nosową i zatkał usta. Walka mogła trwać 3 do 5 minut.

Na zapytanie, czy oskarżona sama mogła dokonać morderstwa, oświadcza dr. Balicki, że Sochańska jest dobrze zbudowana i mogła to sama zrobić. Nie wyklucza oczywiście, że był ktoś drugi. Znalezione w palcach denatki włosy, były jej włosami. Mogła ona podczas szamotania się pochwycić swoje własne włosy i wyrwać je z głowy. Co do knebla oświadcza, na podstawie protokołu sekcji, że knebel nie był używany.

Do powyższego orzeczenia przyłączył się drugi znawca dr. Rodziński.

Odczytano jeszcze protokół badania włosów, zabranych z palców denatki, uciętych osk. Sochańskiej oraz Kędzierskiemu i Mysłowskiemu. Badania dochodzą do wniosku, wspomnianego już wyżej przez znawcę lekarza.

Na tem postępowanie dowodowe zakończono. Trybunał przedłożył dwa pytania: główne w kierunku dokonania zbrodni przez Sochańską i ewentualne w kierunku współwiny w morderstwie. Obrońca domagał się dopuszczenia pytania, czy oskarżona wiedząc o morderstwie, zaniedbała zawiadomić o tem władzę, jednak trybunał odrzucił ten wniosek, jako nieuzasadniony.

Dziś rano będą przemówienia, a w południe zapadnie wyrok.

* * *

W sprawie procesu Sochańskiej donosi Lw. Izba adwokatów: Odnośnie do zamieszczonych w dziennikach wiadomości, iż oskarżona o morderstwo Stefania Sochańska została do odwołania swego przyznania się przez jednego z adwokatów namówioną oraz, że o jej obronę starało się wielu adwokatów, z których jeden nawet własnym kosztem utrzymywał jej rodzinę w tym celu — zawiadamia Wydział Izby Adwokatów, że Rada dyscyplinarna na posiedzeniu z dnia 22 listopada b. r. postanowiła na wniosek Prokuratora Izby wdrożyć w tej sprawie dochodzenia dyscyplinarne.

—oxo—

Z królestwa mody.

Damska torebka.

Niedawno jeszcze płaska, wielka i prosta — stała się dziś torebka eleganckiej damy filigranowem, artystycznem cackiem. W tym wypadku wyjątkowo to szczęśliwy zbieg okoliczności, że rzecz modna jest zarazem praktyczną. Ogromne torby bowiem były wygodne ze względu na niezliczoną ilość tysięcy i miljonów marek, jakiemi obładowywać je wypadało — obecnie zaś brzęcząca moneta gubiłaby się w pustych przestrzeniach tych olbrzymich worków skórzanych.

Dzisiejsza torebka występuje w kształtach różnorodnych, kapryśnych, czasem dziwacznych. Jest przeważnie kulista, a zamyka się w rozmaity sposób. Jedna formą przypomina czasy markizy de Pompadour, inna faidami, ze skóry, zmarszczonymi u obsady, upodobnia się do mody wojennej, jeszcze inna rozkłada się, niby ręczna harmonja. Barwy różne, przeważnie jasne i bijące w oczy. Bardzo modny jest batik na skórze w dwu dyskretnie dobranych kolorach. I złoto — dużo złota.

Zameczek kończy się ślicznem bawidełkiem, czasem nawet wręcz arcydziełkiem: figurką słonia, główką psa, posążkiem Buddy — które również zjawiają się często w większych rozmiarach, na rączce dziwacznej, krótkiej parasolki. Albo zamyka się torebka okrągłem wieczkiem, które ściska łańcuszkową obrączką rozciągającą się przy otwieraniu. Czasem zdobi torebkę barwna, jedwabna chusteczka, której rożek niby od niechcenia wyziera z wnętrza.

A rozmiary tych cacek stają się coraz, coraz mniejsze — niekiedy są to poprostu zgrabne pularesiki, zawieszone u kobiecej rączki na ozdobnym pasku skórzanym lub barwnej taśmie. Zawsze przecież pomieścić zdołają to, co najważniejsze: troszkę grosiwa, małą chusteczkę i — puzderko z pudrem.

Marcelle.

Z teatrów świetlnych.

Przy kominku.

W zimie najlepiej jest kochać się po rosyjsku. Jest wtedy dużo śniegu, a wspaniałe futra starannie ochrania rozgorzałe serca przed przeziębieniem. Sztuka rosyjska, wyświetlana obecnie w kinie „Lew" daje nam przeto nietylko wspaniały obraz rosyjskiej zimy, ale także niezwykle staranną grę artystów. Wiera Cholodnaja jest naprawdę gorącą i cudowną kobietą, na którą chciałoby się patrzeć nawet choćby nie grała. Ale ona gra, choć jest piękną. Muzyka nie jest szablonowa. Słyszy się bowiem utwory rosyjskie najlepszej marki. Żywy śpiew artystek i artystów daje widzowi całą pełnię zadowolenia estetycznego.

(K.)

—oxo—

SŁUŻBA WOJSKOWA W GDAŃSKU.

Gdańsk, 24 listopada. Zapowiadany od dłuższego czasu projekt ustawy o powszechnym obowiązku służby pracy, wniesiony został do Sejmu gdańskiego. Projekt ten motywowany jest między innymi niebezpieczeństwem, jakiem grozi wylew Wisły. Projekt, jak wiadomo, przyjmuje, że wszyscy mężczyźni, obywatele wolnego miasta Gdańska w wieku od 18 do 21 lat, podlegają obowiązkowi powszechnej służby pracy, trwającej trzy lata. (Pat.)

PRZECIW KONTRABANDZIE ALKOHOLU.

Helsingfors 24 listopada. Dziś popołudniu została tu otwarta konferencja delegatów Francji, Polski, Szwecji, Danji, Norwegji, Niemiec, Estonji, Łotwy, Litwy i Rosji. Konferencja ma na celu zapobieżenie kontrabandzie alkoholu. Przemówienie inauguracyjne wygłosił finlandzki minister spraw zagran. dr. Prokope. Konferencja potrwa do końca b. tygodnia. (Pat.)

—oxo—

Wiadomości telegraficzne.

10,000.000 funt. szterl. łupem złodzieja. Według doniesień dzienników skradzioną została przesyłka złota z Afryki południowej do Anglji wartości 10 milj. funt. szterl. W miejsce złota znaleziono w przesyłce ołów. (Pat.)

Nowy lot dokoła świata. Szef angielskiej cywilnej floty powietrznej generał Brancker, który odbył drogę przez Londyn, Paryż, wylądował w Staacken. We wtorek podejmie on lot naokoło świata, wyruszając przez Warszawę i Bukareszt do Indji. (Pat.)

Z całej Polski.

— **Na instytut naukowy badaczy im. Tadeusza Kościuszki** wysłali polscy wychodźcy w Ameryce 26.000 dolarów. Rząd polski fundusz ten przeznaczył na instytut doświadczalno - techniczny, który otrzyma imię Tadeusza Kościuszki.

— **Jan Stapiński** powrócił do Krakowa po 6-miesięcznym pobycie w Ameryce.

— **Mnożna na grudzień** od uposażeń urzędników państwowych ustanowioną została w tej samej wysokości, co na listopad br.

— **Nadużycia w funduszu Zamoyskich.** Wczoraj, 24. bm. wyjechała z Warszawy nadzwycz. sejmowa komisja dla zbadania nadużyć, popełnionych w fundacji Zamoyskich, szczególnie przy wydawaniu serwitutów leśnych. Komisji towarzyszy wiceminister sprawiedliwości Siennicki.

— **Nową operę Nowaczyńskiego** p. t. „Legenda Bałtyku" wystawi 28. bm. Teatr Wielki w Poznaniu.

— **13 komunistów** aresztowano 22. bm. w Krakowie, w tem 7 kobiet. Aresztowanie nastąpiło na zebraniu dzielnicowem organizacji komunistycznej. Przeważna część aresztowanych należy do stowarz. młodzieży żydowskiej „Jugend". Znaleziono podczas rewizji dużo materjałów komunistycznych.

— **Strajk teatralny.** W warszawskim teatrze „Nowości" zastrajkował onegdaj personel techniczny, a to z powodu wymówienia pracy 6 pracownikom technicznym. Przedstawienia pomimo strajku odbywają się normalnie.

— **Nieudały zamach na senatora.** Z Zamościa donoszą, że nieznany sprawca strzelił dwukrotnie przez okno do mieszkania senatora Zubowicza. Nikt nie poniósł szwanku.

Spostrzeżenia meteorologiczne

Obserwatorjum astronomicz. Politechniki Lwowsk.

24. listopada	7 rano	1 popoł.	9 wiecz.
Ciśnienie pow.	738·8 mm	739·9 mm	740·7 mm
Temperatura	+ 2·2°C	+ 3·8°C	+ 3·6°C
Kierunek wiatru	W	WSW	cisza
Prędk. wiatr.	11	8	—

Temperatura najwyższa + 4·1, najniższa + 1·8.
Godziny według południka lwowskiego.
Uwaga: mgła cały dzień.

—oxo—

DZIŚ 25/XI. 1924.

SPIESZCIE DO KINA „APOLLO"
NA NAJWSPANIALSZE ARCYDZIEŁO
Dzieci Miłości i Grzechu

DZIŚ 25 XI. 1924.

Plusze - Astrachany - najnowsze
materjały na płaszcze i kostjumy
w olbrzymim wyborze pole. a firma
ANTONIEGO UWIERY
Lwów, ulica Halicka 10.

KRONIKA.

Kalendarzyk.

Dziś rz. kat. Katarzyny p.; gr. kat. Josafata. Jutro rz. kat. Konrada; gr. kat. Joana Złotoust. — Wschód słońca 6.53; zachód 3.29.

Teatr Wielki.

Początek przedstawień o godzinie 7-mej.
Wtorek „Bal maskowy" (50 prc. zniżki).
Środa „Nieboska komedja".
Czwartek „Carmen" (występ M. Labi).
Piątek „Niziny", opera D'Alberta (premiera).

Teatr Mały.

Wtorek „Podatek majątkowy" (50 prc. zniżki).
Sroda, czwartek „Prawo pocałunku".
Piątek „Miłość czuwa", komedja Fieursa i Caillaveta (premiera).

Teatr Nowości.

Wtorek „Prawdziwa miłość" (50 prc zniżki).
Środa i czwartek „Hrabina Marica".

Teatr Bagatela.

Codziennie przedstawienie kabaretowe. Pocz. o 8.

Kinoteatry:

„LEW". „Przy kominku".
„APOLLO" „Dzieci miłości i grzechu".
„Kopernik" i „Marysienka": „Tragedja życia".
„CHIMERA". „Miłość w śniegu" (Pat i Patachon).
„PASAŻ": „Cyrk Simsona" tylko od 20-24 włącznie.
„FATAMORGANA", „Biedni bogacze".

Biuro koncertowe M. Tuerka. Dziś wtorek: BERTA KIURINA, primadonna opery wiedeńskiej. — Piątek 28. listopada: Kwartet ROSEGO. — Niedziela: 30. listopada: Koncert Chopenowski — HENRYK MELCER z orkiestrą. 8454

Ze Lwowa.

— **94 rocznicę Powstania Listopadowego** uczcił garnizon lwowski w sobotę o g. 10 uroczystem nabożeństwem w kościele garnizonowym OO. Jezuitów, popołudniu okolicznościowemi pogadankami we wszystkich oddziałach wojskowych.

— **Na grobie nieznanego żołnierza.** Tegoroczne uroczystości dla upamiętnienia szóstej rocznicy oswobodzenia Lwowa, zakończyły się w niedzielę rano na cmentarzu Obrońców Lwowa, gdzie na grobie nieznanego żołnierza złożono dużo wieńców. Uroczystość ta miała charakter bardzo rzewny, do łez wzruszający. Wokoło grobu zgromadziły się tłumy publiczności, wśród uczestników byli gen. Malczewski, gen. Thullie, korpus oficerski, reprezentacja żołnierzy r. 1863, Obrońcy Lwowa, reprezentanci Pierwszej załogi Lwowa, Komitet straży mogił, Stow. „Gwiazda" ze sztandarem, korpus ochotniczej straży ogniowej „Sokół", uczenice seminarjum nauczycielskiego, uczenice zakładu im. Strzałkowskiej itd. Brała też udział w uroczystości kompanja honorowa 19 pp. z orkiestrą. Po odśpiewaniu kantaty przez chór seminarj. pod batutą prof. Adamczaka, składano wieńce wśród dźwięków marsza żałobnego, poczem przemówił p. Marjan Dzięielewicz, oddając hołd bohaterom.

— **Za spokój duszy ś. p. Karoliny ks. Lubomirskiej,** szlachetnej Matrony polskiej, wielkiej Obywatelki i hojnej Twórczyni fundacji dla rękodzielników i kształcącej się młodzieży Stowarzyszenia „Gwiazda" i za spokój duszy ś. p. Hieronima ks. Lubomirskiego, członka honorowego i kuratora Stow. „Gwiazda", którego imieniu fundację przeznaczono dla członków „Gwiazdy", na zasiłek przy rozpoczęciu samoistnego prowadzenia rzemiosła, odbędzie się we czwartek 27 b. m. o g. 10 przedpoł. w kościele OO. Dominikanów nabożeństwo żałobne.

— **Komisarzem rządowy** gminy żydowskiej we Lwowie zamianował magistrat w miejsce dr. Diamanda, który ustąpił, profesora dra Maurycego Allerhanda.

— **Uchwały wiecu funkcjonarjuszów państwowych.** W niedzielę odbył się we Lwowie w Tow. Pedagogicznem wiec funkcjonarjuszów państwowych, na którym po przemówieniach referentów i delegatów centr. zarządu zjednoczonych związków w Warszawie, oraz przemówieniach posłów Mączyńskiego, Smulikowskiego, Eisensteina i senatora Thulliego uchwalono rezolucje, domagające się:

1) podwyższenie mnożej dla niższych funkcjonarjuszów, 2) jednorazowej zapomogi w wysokości dwumiesięcznej pensji, 3) przeprowadzenia rewizji zaszeregowań funkcjonarjuszów państw. z Małopolski, celem wyrównania poborów do wysokości przedwojennej, 4) podwyższenia dodatku mieszkaniowego, 5) zastanowienia redukcji podczas okresu zimowego, 6) rewizji sposobu przeprowadzenia redukcji i reaktywowania funkcjonarjuszy, posiadających rodzinę.

Nakoniec zgromadzenie założyło protest przeciw stosowaniu redukcji, jako sposobu walki z organizacjami zawodowemi, oraz przeciw przedłużeniu stosowania art. 116 (redukcji) poza okres 1. kwietnia 1925.

— **Podatek od tytoniu na rzecz emerytów.** Central. Stowarz. emer. państw. kolej. i wojskowych, we Lwowie, (Centrala Dekerta boczna 10 filja Zielona 7), wysyła d. 2 grudnia delegację do Warszawy dla sforsowania postulatów emerytów. Delegacja ta ma zarazem za zadanie lansować w Sejmie projekt uchwalenia 10% podatku od wyrobów tytoniowych na rzecz poprawy losu ginących z głodu i zimna mas emerytów i wdów. Podatek taki, wynoszący kilka groszy od paczki tytoniu, nie obciąży zbytnio palaczy, a rządowi da możność zaspokojenia i zabezpieczenia bytu nędzarzom emerytom.

— **Rozprawa przeciw Steigerowi,** oskarżonego o zamach na prezydenta Wojciechowskiego — ma być rozpisana na kadencję w lutym 1925. Dochodzenia prowadzone są w dalszym ciągu, dotychczas nie przyniosły nic nowego.

— **Sąd doraźny we Lwowie.** W nocy na 20 bm. w Uhrynowie pow. Sokal, usiłowano dokonać mordu rabunkowego. Oto trzej bandyci napadli na dom gospod Melanji Chomowej. Jeden z nich rzucił się na nią z bagnetem i chcąc pozbawić ją życia, zadał jej kilka ciosów w pierś. Na rozpaczliwy krzyk mordowanej zbiegli się sąsiedzi, którym udało się wszystkich trzech bandytów przetrzymać. Jak się okazało byli to Jewrym Kocir, zarobnik, oraz jego towarzysze Andrzej Wojtyk i Jan Wygachowicz, obaj gospodarze z Uhrynowa. Tym, który mordował Chomowę, był Kocir, któremu też z ręki wyrwano pokrwawiony bagnet. Wszyscy trzej zostali oddani w ręce policji i przystawieni do Lwowa. Na zarządzenie prokuratora staną oni we czwartek 26 przed sądem doraźnym.

Z Muzyki. Tydzień bieżący obfitować będzie w produkcje o najwyższym poziomie artystycznym Jutro we wtorek śpiewa BERTA KIURINA, słynna sopranistka opery wiedeńskiej, śpiewaczka zarówno świetna na scenie jak i na estradzie. Akompanjuje Prof. Stanisław LIPSKI z Krakowa.

Kwartet smyczkowy ROSEGO, pierwszy w Europie zespół kameralny wypełni program 10 koncertu abonamentowego biura Tu rka. Wieczór w całości poświęcony Beethovenowi, którego zespół ROSEGO jest najidealniejszym wykonawcą, obejmie kwartety z 3 epok twórczości kompozytora.

Uroczysty koncert dla uczczenia 75 letniej rocznicy śmierci Fr. Chopena odbędzie się staraniem Polskiego Towarzystwa Muzycznego w niedzielę 30 bm. Wykonawcą programu będzie znakomity Chopenista Henryk MELCER. Orkiestrą dyryguje Mieczysław SOŁTYS i Dr. Adam SOŁTYS. Słowo wstępne wygłosi prezes Dr. Ignacy DEMBOWSKI, Popularne ceny miejsc umożliwiają najszerszym sferom wzięcie udziału w tej uroczystości.

—oxo—

Zebrania, odczyty i widowiska.

Zarząd Ogniska Oficerskiego Załogi Lwowskiej przy ul. Fredry 1. urządza we wtorek dnia 25. bm. wieczór św. Katarzyny z tańcami dla członków i przez nich wprowadzonych gości. 8446

—**Wykład gen. Malczewskiego.** Zarząd okręgowy Tow. wiedzy wojskowej we Lwowie urządza we czwartek 27 bm. o godz. 17.30 w dużej sali Ogniska Oficerskiego przy ul. Fredry l. 1 — wykład dowódcy okręgu korpusu nr. VI. generała dyw. Malczewskiego Juljuszo: „O kawalerji". Na wykład zaprasza T.W.W. reprezentantów władz, towarzystw naukowych i oficerów rezerwy. Zapowiedziany poprzednio na ten dzień wykład dr. Jana Rogowskiego na temat „Polska a morze" odbędzie się doniero we czwartek dnia 4 grudnia b. r.

— **Rozpoczęcie sprzedaży abonamentu na grudzień.** Dziś, t. j. we wtorek rozpoczęła się sprzedaż abonamentu grudniowego, który już w pierwszym dniu został nabyty w wielkiej ilości. Szczególnie w tym miesiącu abonament ten przedstawia wielkie korzyści, gdyż we wszystkich działach a więc w operze, operetce, dramacie i farsie odbędą się premiery. Ponadto przewidziane jest wznowienie całego szeregu dawno niegranych sztuk. Abonament grudniowy, podobnie jak listopadowy, będzie z pewnością w kilka dni rozchwytany, gdyż jest on istotnie olbrzymią ulgą dla najszerszych warstw, które coraz liczniej garną się do teatru. Jak dawniej, tak i obecnie, dyrekcja przypomina, iż w interesie abonamentów leży jak najwcześniejsze nabywanie bloczków.

— **Gościnne występy Labji.** Po wielu trudach i staraniach udało się dyrekcji Teatrów sprowadzić z zagranicy jedną z najświetniejszych dziś w świecie śpiewaczkę, primadonnę La Scali, Marję Labię, która wystąpi u nas tylko dwa razy, t. j. we czwartek w „Carmenie" i w sobotę w „Tosce".

Na krawędzi dnia.

Eksplozja „Myśli Narodowej".

Równocześnie z wybuchem wulkanu na Jawie ukazał się w Warszawie 16-stronkowy numer „Myśli Narodowej", którego eksplozja pochłonęła prawie tyle ofiar, co wulkan na Jawie.

Podczas gdy skutkiem wulkanu na Jawie padło około 200 tubylców, „Myśl Narodowa" zdołała wyrzucić ze swego wnętrza 132 wyzwisk, które, gdyby zmienić na kamienie, zabiłyby bez wątpienia znacznie więcej „tubylców" i to nie byle jakich.

Zresztą niech lista ofiar, ilość wyrzuconych pocisków, mówi sama za siebie.

1) Marszałek Piłsudski	wyzwisk	19
2) Minister Skrzyński	„	34
3) Legjoniści i P. O. W.	„	35
4) Poseł Miedziński	„	16
5) Prasa	„	13
6) Kraków	„	6
7) Przemyśl	„	2
8) Różne	„	7

O rodzaju pocisków świadczą wyzwiska pod adresem Skrzyńskiego. Oto najsmaczniejsze: „Przyjemniaczek", „Dziubdziuś", „Centuś", „Kokietek", „Bubek", „Kujon", „Paw i papuga" itd.

Autor artykułu w „Kurjerze Porannym" naliczył w tej samej „Myśli" tylko 28 oszczerstw. Jak z tego widać, „Myśl Narodowa" znajduje się jeszcze w stadjum wulkanicznem a już mówi o etyce, kulturze i poczuciu praworządności. Zaiste dziwić się należy ludziom, którzy wśród tylu trujących gazów i podziemnego dudnienia mogą redagować... a szczególnie tym, którzy to czytają, mogą strawić i nie biją po gębie. K.

—x—

NADESŁANE.

Jedwabie sprzedaje **DETAJLICZNIE** do końca miesiąca **Welwety**

Brokaty **po cenach znacznie zniżonych** **Plusze**

Velourchiffony gładkie i deseniowe **DOM JEDWABIU TÜRKEL i Ska** **Dywetyny**

Crepdechyny **Satyny**

Marokainy **plac Marjacki 6—7** (pod Kawiarnią De la Paix — dawne Kino „Uciecha"). **Fularly etc.**

WZORY w WYSTAWACH! 8452 WZORY w WYSTAWACH! **Dodatki modniarskie**

Okrucieństwo nauczyciela.

Donoszą nam z Bohorodczan, że nauczyciel tamtejszy szkoły powszechnej, p. Józef Uciurkiewicz, poprostu znęca się nad dziatwą szkolną w sposób, który jest dowodem nietylko jego nieludzkich uczuć, ale nawet budzi podejrzenie jakiegoś zboczenia. W kwietniu b. r. pobił okrutny nauczyciel ucznia Włodzimierza Czopiaka, który w następstwie tego rozchorował się ciężko, ogłuchł, a nawet, jak orzekli lekarze, grozi mu obłęd i inne kombinacje chorób wewnętrznych. Ojciec pobitego ucznia skierował sprawę na drogę karno-sądową, nie może jednak dotychczas doczekać się jej rozstrzygnięcia. Oprócz Czopiaka, pobił p. U. dotkliwie dziesięciu innych uczniów, których nazwiska są nam znane. Możeby władze szkolne zaopiekowały się odpowiednio nieludzkim wychowawcą.

—x—

List z Żółkwi.

O zalesienie stoków Haraju. Salon Żółkwi, historyczny „Haraj", który zdobi aleja modrzewiowa, sadzona ręką Jana III — został podczas wojny zdewastowany a stoki z drzew ogołocone.

Wobec tego, że jest to grunt leśny i Haraj jako część roztoczy lwowsko-tomaszowskiej zaliczony jest do lasów ochronnych — należało już oddawna pomyśleć o zalesieniu stoków i zaniechanie tego kardynalnego obowiązku ze strony Okręg. Inspekt. leśnego, nie da się niczem wytłumaczyć.

Zmiany w tutejszem Starostwie. Po półtoraroczonym wakansie objął 3 bm. urząd kierownika tutejsz. Starostwa, radca Wojewódz wa p. Mieczysław Zieliński, dotychczasowy kierownik Starostwa w Sanoku. Spodziewamy się, że nowy włodarz ziemi żółkiewskiej nawiąże nić do świetnych tradycyj swoich poprzedników i przez sprawiedliwe, taktowne i równomierne traktowanie wszystkich ten powiat zamieszkujących narodowości, wzmoże zaufanie ludności do rządu. Dotychczasowy zastępca kierownika p. starosta Stępień zdołał w krótkim już czasie zjednać sobie sympatje wszystkich sfer ludności powiatu i przyjęto dlatego z szczerem zadowoleniem wiadomość, że pozostaje nadal wśród nas.

O naprawę mostu obok byłego młyna. Zniszczony podczas wiosennych roztopów most łączący Winniki z ul. Glińską, nie został dotychczas doprowadzony do stanu używalnego. — Prócz przejazdu umożliwiał ten most położony na najniższych brzegach Świni, napełnianie beczkowozów w razie pożaru.

E. Hay.

—oxo—

KURJER EKONOMICZNY

Lwów, 24 listopada.

+ **Ceny świadectw przemysłowych na r. 1925.** I kateg. handl. 2369.85 zł., II. kateg. handl. 422.30 zł., III. kateg. handl. 83.20 zł., IV. kateg. handl. 37.15 zł., V a. kateg. handl. 64.95 zł., V b. kateg. handl. 19.55 zł.

I. kategorja przem. 7109.55 zł., II. kateg. przemysłowa 4739.70 zł., III. kateg. przem. 2369.85 zł., IV kateg. przem. 711.15 zł., V kateg. przem. 237.05 zł. VI kateg. przem 118.20 zł., VII kateg. przem 59.10 zł., VIII. kateg. przem. 15.90 zł. Karta rej. 11.30 zł. Pośrednicy giełdowi 324.10 zł. Pośrednicy handlowi 205.25 zł. Ajenci przedsiębiorstw ubezpieczeniowych, przewozowych, komisowych oraz instytucji kredytowych bez biura 68.20 zł. Ajenci podróżujący 274.10 zł.

+ **Świadectwa tymczasowe 5 prc. długoterminowej i krótkoterminowej pożyczki państw. z r. 1920** wymieniane będą do 1. stycznia 1925, tak samo jak same obligacje na obligacje konwersyjne.

+ **Kartel naftowy** przyszedł niestety do skutku. Zawarty on został w Krakowie 21. bm. na 3 lata, tj. do 13. grudnia 1927. „Polminowi" zapewniono 200 wagonów benzyny ponad kontyngent, natomiast „Polmin" zagwaratował rafinerjom sprzedaż 80 wagonów parafiny na wywóz. Zawarto konwencję cennikową na wywóz i ustalono cenę nafty na wywóz na 250 dolarów za 10 ton loco Piotrowice lub Makuszowa. Cena nafty do Niemiec będzie o 5 dolarów droższa. Pp. Windisch z firmy „Karpaty" i Zawadzki z Warszawy wybrani zostali dyrektorami.

+ **Nowe prawo wekslowe.** Ostatni dziennik ustaw Rz. P. przynosi tekst prawa wekslowego, które ogłoszono we formie rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 14 listopada 1924.

Prawo wekslowe zawiera 111 artykułów i wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1925; z tą chwilą tracą moc obowiązującą wszystkie obowiązujące dotąd na ziemiach polskich ustawy, rozporządzenia i dekrety odnoszące się do weksli.

Nowe prawo wekslowe jest jednym z pierwszych okazów unifikacji prywatnych stosunków prawnych na terenie Rzeczypospolitej i każe przypuszczać, że w kierunku unifikacji prywatnego prawa doczekamy się wnet dalszych przykładów. Dodatnim objawem jest też fakt, że prawo wekslowe ogłoszono zawczasu i że do chwili wejścia w życie tego prawa jest czas na napisanie i opublikowanie odpowiedniego komentarza. **(n.)**

+ **Premja 40.000 dolarów.** Minister skarbu zarządził, aby 1 stycznia 1925 przy losowaniu premji 5 procentowej wylosowana była dodatkowo premja 40.000 dolarów, która podczas ostatniego losowania przypadła niesprzedanej obligacji serji A premjowej pożyczki dolarowej.

+ **Stabilizacja kursu korony duńskiej.** Dania projektuje przedłużyć do końca 1926 r. zwolnienie banków narodowych od wymiany banknotów na złoto; poleca dalej ministrowi finansów poczynić starania o pożyczkę 40 miljonów dolarów z gwarancją rządową. Pożyczka będzie funduszem zapasowym w celu utrzymania kursu korony duńskiej. Jest przewidziana w tym celu pewna redukcja obiegu banknotów. Będzie wreszcie pobrany dodatkowy podatek dochodowy celem utrzymania stałego kursu korony.

GIEŁDA LWOWSKA.

Zainteresowanie dla akcji było wczoraj silniejsze. Wskutek liczniejszych zleceń kupna obroty dość liczne. Kursa papierów na przedgiełdzie naogół lekko zwyżkowe. Popyt na Jaworzno, Len Gazolinę i Przeworsk. Płacono za Gazy 15, zachodnie 3.10, Jaworzno 15.50, Przeworsk imienny 250. Popyt w akcjach kotowanych duży, podaż w niektórych papierach niedostateczna. Ruch ożywiony. Ceny w stosunku do ostatnich notowań znacznie wyższe. W dziale akcji bankowych zwyżkowały akcje Pokredu prawie o 100%. Zapotrzebowanie na papiery arbitrażowe: Browary, Zieleniewskiego, Chybie, Rakszawę i Chodorów. Obroty liczne. Na targu walutowym popyt na dewizy na N. Jork i Zurych. Ruch ożywiony. Tendencja zwyżkowa. Usposobienie ożywione.

OBROTY W AKCJACH.

Bank Hipoteczny 0.59, 0.60; Bank Przemysłowy 0.35, 0.36; Pokred 0.07, 0.07 i pół; Z. B. K. 0.16, 0.18; Browary 10.35, 14.00, 10.30, 10.25; Chodorów 5.80, 5.85, 5.75, 5.70; Chybie 6.90, 6.85, 6.95; Cegielski 0.54; Gafota 0.20; Górka 16.60, 16.50; Nafta 0.61, 0.60; Rakszawa 2.60, 2.65, 2.70; Siersza el. 0.26; Siersza górn. 5.50, 5.40; Tespy 3.75, 3.80; Zieleniewski 10.50, 10.60, 10.75; Niemojowski 0.48, 0.50, 0.50 i pół, 0.51; Olkos 2.40, 2.45; Parowozy 0.34, 0.33.

Niekotowane: Arma 1.20; Azot 0.34; Brugger 0.44; Bk. Ziemian 0.11; Gazy 15.—, 14.90, zachod. 3.10; Gazociągi 0.25, 0.26, nf. 0.25; Gazolina 2.—, 1.95, 1.90; Jaworzno 14.90, 14.95, 15.—, (25) 15.50, 15.30, 15.50, drobne 16.75, 17.—; Len 0.40, 0.41; Książnica 4.—, 4.25; Olkusz 0.75, 0.76; Foresta 1.10 Radziwiłł 1.50; Przeworsk im. 245, 250; Przemysł drzew. 0.77; Schön 67, 66, 65; Węglówki 0.0175.

* * *

W obrotach prywatnych poza giełdą notowano wczoraj:

Dolary ameryk. 5.18 i pół do 5.18 trzy czwarte; dolary kanad. 5.13 i pół do 5.14 i pół; korony czeskie 0.15 i jedna ósma do 0.15 i jedna czwarta; lei 0.02 i pół do 0.02 pięć ósmych; franki franc. 0.27 i jedna czwarta do 0.28 i pół; franki szwajcar. 1.00 do 1.02; funty szterl. 23.80 do 24.00; niemieckie tys. stare za 1 tys. 0.50 do 0.52 gr.

Złoto: 20 kor. 21.60 do 21.80; 20 frank. 19.60 do 19.85, 20 mark. 24.80 do 25.00, 10 rubli 26.80 do 27.10 gr.

Srebro: kor. austr. 0.44 do 0.44 i pół; 5 kor. austr. 2.27 do 2.28, guldeny 1.18 do 1.20, ruble 1.80 do 1.85, srebr. kopiejki za rubel 0.84 do 0.86 gr.

AKCJE GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

B. Dyskont. warsz. 5,25, B. dla Handlu i przem. 0,00, B. Kredytowy warsz. 0,33, B. Handlowy warsz. 5,20, Przemysł. Polskich 0,00, Przemysłowy warsz. 0,32, B. Handl. Poznań 0,00, B. Przemysł. Lwów 0,32, B. Zw. Sp. Zarob. 6,05, B. Zachodni 1,70, B. Zw. Ziemian 0,00, Cerata 0,44, Tespy 0,00, Kijewski 0,20, Puls 0,00, Welt 0,00 Wilt 0,00, Elektryczność 1,62, Pol. tow. elektr. 0,13, Chodorów 5,35, Czersk 0,49, Częstocice 1,70, Gosławice 2,05 Michałów 0,00, Cukier 3,15, Węgiel 2,40, Pol. Nafta 0,00 Brugger 00,00, Nobel 0,00, Cegielski 0,49, Modrzejów V. 3,95, V-0,00, Norblin 0,90, Ostrowieckie 5,90, Parowozy 0,32 Pocisk 0,00, Rohn 0 em. 0,40, Starachowice 1,82 Ursus 1,55, Zieleniewski 10,25, Zawiercie 21,00, Żyrardów 10,65 Borkowski 0,92, Syndykat Rol. 0,00, Pol. Lloyd 0,00, Cmielów 0,50, Haberbusch 4,90, Spiess 0,00, Siła Światło 0,48, Firley 0,34, Łazy 0,00, Drzewo 0,00, Przem. leśny 0,00, Lilpop 0,53, Belpol 0,00, Hurt 0,00, Jabłkowscy 0,00, Transp. i Żegluga 0,00, Filtzner 0,00, Rudzki 1,06, 0,00, Konopie 0,00, Strem 0,00, Zgierz 0,00, Pustelnik 0,00, Lenartowicz 0,00, Orthwein, 0,00 Klucze 0,00, Tepege 0,00, Ostrowiec 0,00, Spirytus 2,40 Zach. tow. 0,00, Korek 0,00, Majewski 0.00, Brovn Boveri 0,00, Zj. Fabr. Masz. 0·00. — Tendencja niejednolita. (AW)

GIEŁDA GDAŃSKA.

Warszawa 10[illegible]00—104,64. Złoty 1[illegible]4 61—105 14, N. Jork 5,[illegible]313-5,4587. Londyn 25,17. Paryż 0[illegible],00-00.00 Szwajcarja 00[illegible],00-000,00, Niemcy 000,000-000,000, Włochy 00,00-00,00, (AW).

Kursa walut Kurjer Lwowski Nr. 271	Lwów 24 listopada	Warszawa 24 listopada	Zurych 24 listopada
	Dewizy		
100 złotych		— 00 —	100,50
1 funt ang.	—	24·00	23·55
100 frs franc.	—	27·50	27 47
100 fr. szwaj.	—	100 29	100·00
100 frc. belg.	—	00 00	25 10
100 K czesk.	—·—	00 00	15·65
100 K węg.	—	0,00	0·0069
100000 k aust	—	0·00	7·3
100 M niem.	—	00000	1·23
1 Dolar am.	—	5·18½	5·17
100 Lir wł.	0·00—0·00	22 54	22·47
100 Lei rum.	00·00	0 00	2 70
100 guld. hol.	—	000 00	208 50
100 K norw.	—	—·—	77 00
100 K duńsk.	—	— —	91·50
100 K szw.	—	000 00	140·00
Hiszpauja	—		71·00
Belgrad			7·50
Pożycz. złota		0·00	
Poż. kolej.		7·50	
Bony złote		0·97	
Miljonówka		0·73	
		(AW)	(AW)

—oxo—

Zabezpieczanie bezrobotnych pracowników umysłowych.

Po przyjeździe ministra prasy p. Sokala z zagranicy, skierowana zostanie do Rady ministrów nowela do ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia, obejmująca specjalne zabezpieczenia dla inteligencji pracującej. Według rozporządzenia tego zarząd główny funduszu bezrobocia będzie w składzie swoim rozszerzony przez przyjęcia przedstawicieli inteligencji pracującej, oraz przy funduszu bezrobocia prowadzane będzie oddzielne konto dla tej kategorji ubezpieczonych. Poza tem ma powstać specjalna komisja dyrekcyjna dla spraw zabezpieczenia inteligencji pracującej, która opracowywać będzie wnioski, dotyczące tej sprawy.

Ze świata.

— **Poeta holenderski Herman Hejermanns** zmarł w Amsterdamie. Był on autorem wielu utworów dramatycznych. W ostatnich latach był kierownikiem teatru w Amsterdamie, który pod względem artystycznym zajmował miejsce pierwszorzędne. Zmarł na raka w 60 r. życia.

— **Niespokojni Albańczycy.** W Walonie wybuchły rozruchy, które spowodowały rząd albański do powołania pod broń 5 roczników. Zaburzenia wywołali uciekinierzy albańscy, zgromadzeni w wielkiej liczbie w Walonie. (AW.)

— **Śnieżyce w Rumunji i Bułgarji.** Z Bukaresztu donoszą, że z powodu zawiei śnieżnych tylko z największą trudnością zdołano utrzymać ruch kolejowy. Ruch tramwajowy w Bukareszcie zupełnie zastanowiony. Z Sofji donoszą, że na linji kolei Ruszczak—Warna i Ruszczak—Sofia ruch został zupełnie zastanowiony skutkiem śnieżycy.

— **Strajk węglowy w Czechach.** Minister czeski Svehla prowadzi rokowania z przemysłowcami węglowymi w sprawie podwyżki płac robotnikom. Górnicy czescy zapowiadają generalny strajk na styczeń na wypadek, gdyby rokowania nie doprowadziły do pożądanego wyniku.

— **Banderole celne** wartości pół miljona marek złotych skradziono onegdaj w urzędzie celnym w Berlinie. Złodzieje dostali się do urzędu celnego przez dachy domów sąsiednich.

— **Ostrą kontrolę obcych** wprowadzić mają w Anglji. Minister spraw wewn. Joynson-Hicks przedłożyć ma radzie minist. nowe rozporządzenie o kontroli obcych. Po wejściu w życie tego rozporządzenia ma zostać wydaloną z Londynu przybyła tam z Berlina anarchistka Emma Goldmann. Także i skrzypek Edward Soermur ma być wydalonym. Ministerstwo zająć się ma także personelem rosyjskiej ambasady i delegacji handlowej w Londynie, która liczy 770 osób. Wielka część tego personelu zajmuje się propagandą komunistyczną w Londynie.

— **Farsa parlamentarna.** Projekt ustawy przeciwalkoholowej wniósł przed paru dniami rząd estoński. Jak z Rewla donoszą, wniosek przeszedł w jawnem głosowaniu znaczną większością. Po odbytem głosowaniu niezadowolony z tego wyniku jeden z posłów zażądał drugiego głosowania tajnego — kartkami. I cóż się okazało? Parlament w tajnem głosowaniu większością 40 przeciw 23 głosom odrzucił ustawę przeciwalkoholową.

— **Pożar w galerji Umberto w Neapolu,** zbudowanej w r. 1900, wyrządził onegdaj znaczne szkody. Z trudem udało się uratować lokatorów na piętrach. Wszystkie sklepy spłonęły.

— **Redukcja w Niemczech.** Niemieckie koleje państwowe postanowiły zwolnić około 24.000 kolejarzy.

— **Leczenie pijaństwa za pomocą hipnozy.** Znany lekarz w Sztokholmie dr. Nunstrem zaproponował magistratowi tamtejszemu, że będzie leczył pijaków za pomocą hipnozy, zapewniając, iż w ten sposób wyleczył już 600 pijaków.

— **Wybuch amunicji w Kownie.** Z Rygi donoszą o wielkim wybuchu w składzie amunicji w prochowni na przedmieściu Aleeksety w Kownie. Dotąd wydobyto z pod gruzów 4 osoby zabite i 3 ciężko ranne. (AW.)

——oxo——

Literacka ofenzywa na Ossendowskiego.

Onegdaj w redakcji „Revue des Nouvelles Litteraires“ w Paryżu odbyła się dyskusja polemiczna między prof. Ossendowskim i drem George Montandon'em z Lozanny w związku z atakiem tego ostatniego na książkę Ossendowskiego p. t. „Zwierzęta, Bogowie i ludzie“. Obecni byli różni pisarze francuscy, którzy energicznie bronili Ossendowskiego. Ze strony Montandon'a byli obecni pisarze z grupy komunistycznej jako też korespondent Agencji sowieckiej Rosta Merlay. Zebraniu przewodniczył słynny podróżnik Gabryel Bouraleau.

Dyskusja ujawniła właściwe powody napaści na Ossendowskiego mające na celu zdyskredytowanie opowiadania o okrucieństwach bolszewickich zawarte w jego książce. — Zebranie zakończyło się zredagowaniem protokołu, określającego istotny charakter książki Ossendowskiego, który podpisały obie strony i przewodniczący zebrania.

Zapiski.

„Bluszczu“ 47 numer zamieszcza zawiadomienie, iż przy Tow. Wydawniczem „Bluszcz“ powstaje Biuro Informacyjno-prasowe dla spraw kobiecych. —Na dział literacki składa się fejleton M. Grossek-Koryckiej, pt. „Rzym“, nowela M. Dąbrowskiej „Łucja z Pokucic“, powieść H. Ceysingerówny „Drogami duszy“, Borget'a „Wypadek samochodowy“.

KOMUNIKAT.

Poznaj siebie. Kim jesteś? Kim być możesz? Charakter, zdolności, przeznaczenie. Jeżeli Ci brak energji, równowagi, jeżeli nie wiesz jak żyć, postępować, aby zwycięsko przeciwstawić się losowi, zwróć się do p. SZYLLERA-SZKOLNIKA, znawcy dusz, autora prac naukowych. Nadeślij charakter pisma swego, lub zainteresowanej osoby, napisz rok, miesiąc urodzenia, kawaler, żonaty, wdowiec, ile osób najbliższej rodziny. Na tych danych otrzymasz listem poleconym naukową szczegółową analizę charakteru, określenia ważniejszych zdarzeń życiowych, odpowiedzi na szczerze zadane pytania, również horoskop ułożony przez słynne medjum Miss Evigny. Analizę-horoskop wysyła się po otrzymaniu 3 złotych. Jeżeli wziąć pod uwagę, że wykonanie analizy wymaga poważnej umysłowej pracy, koszta ogłoszeń, pocztowe etc., wyżej oznaczona suma nie jest zbyt wysoka. Osobiście przyjmuje 12—7 popoł. Doświadczenia naukowe p. Szyllera-Szkolnika zaszczycone chwalebnymi protokołami naukowych towarzystw w Warszawie, świadectwami najwybitniejszych powag świata lekarskiego i odezwami prasy. Książki nadzwyczaj ciekawej treści naukowo-pouczającej. Katalog ilustrowany darmo. Na przesyłkę dołączyć znaczek pocztowy. 8158

Adres: Warszawa, Psycho-Grafolog, Szyller-Szkolnik Piękna 25, pokój 14. — Telefon 506-09.

Czapki

skórzane, dziecinne

STUDENCKIE DAMSKIE i MĘSKIE

we wszelkich gatunkach w największym wyborze

poleca 8268

FABRYKA KAPELUSZY RUDOLFA

NEUWELTA

Plac Marjacki 8.
ul. Kazimierzowska 25.
ul. Krakowska 25.
ul. Grodecka 72
ul. Balonowa 3.

Inserujcie się w „KURJERZE: : : : : LWOWSKIM“

Nowy tygodnik. Już się ukazał w sprzedaży 4-ty numer tygodnika „Walka“, redagowanego przez p. Tadeusza Wieniawę - Długoszewskiego; numer ten zawiera specjalny wywiad z p. Stan. Thuguttem na temat: „Polska wobec rewolucji“. „Walka“ jest do nabycia we wszystkich biurach sprzedaży, kioskach i t. p.

Sport.

I. Wieczór dyskusyjny Koła Dziennikarzy sportowych, na temat „Zadania prasy sportowej“ (ref. p. Adam Nechay), odbędzie się we czwartek o godz. 8 wiecz. w lokalu „Orbisu“ przy ul. Jagiellońskiej 20. Udział członków Koła obowiązkowy. Goście i delegaci klubów mile widziani.

Doroczne Walne Zgromadzenie członków Karpackiego Towarzystwa Narciarzy odbędzie się we czwartek 27 listopada o godz. 19.30 w lokalu Twa ul. Podlewskiego 7. II. p. ze zwykłem porządkiem dziennym. Wydział T-wa urzęduje zawsze we wtorki, czwartki i piątki godz. 19—20 tel. 02—77.

Zawody w piłce nożnej między Warszawianką a Legią zakończyły się na remis 2:2. — Zawody w piłce nożnej między Wartą z Poznania a Toruńskim Kl. Sport. dało zwycięstwo T. K. S. 4:1. (Pat.)

SZCZOTKI

wszelkiego rodzaju w najlepszej jakości poleca najtaniej

Ludwik HOSZOWSKI

Lwów, Akademicka 3. 8018
Telefon 669. P. K. O. 141.276

PRZEDSTAWICIELE, AKWIZYTORZY

I AJENCI OGŁOSZENIOWI

miejscowi i podróżujący

POTRZEBNI

8439

Reflektuje się na odpowiednie i wykwalifikowane fachowe siły. W ofertach akwizytorów i podróżujących muszą być wymienione branże, w których reflektant jest dobrze wprowadzony, względnie miejscowości, które reflektantowi dokładnie są znane. Warunki pracy i wynagrodzenia stosownie do umowy.

Oferty z dokładnem curriculum vitae i referencjami należy przesyłać pod: „K. A. P.“ pod adresem Towarzystwo Reklamy Międzynarodowej, jen. reprez. na Polskę firmy Rudolf Mosse, Warszawa, Marszałkowska 124.

KAKAO HERBATA KAWA

SIBUNION

DO NABYCIA WSZĘDZIE

ANG. TOW. SIBUNION LTD. LONDON

SKŁAD HURTOWY: WARSZAWA, Bielańska 18. Telefon 105-72.

Przedstawiciel: S. PŁOŃSKI, Lwów Św. Marka 2. 8215

A. BARSZCZEWSKI i SYN

Fabryka wyrobów cementowych i przedsiębiorstwo budowy kanałów

Lwów, ul. 29. Listopada l. 56.

8394

PRZEWODNIK INFORMACYJNO-REKLAMOWY
„KURJERA LWOWSKIEGO“ we Lwowie.
Niżej podane firmy polecamy P. T. Szan. CZYTELNIKOM

CUKIERNIE

Rendez-vous eleganckiego świata w pierwszorz CUKIERNI H. WELZA ul. Akademicka 5.

K. SOTSCHEK i E. DUDEK, plac Marjacki 5. (dawny hotel francuski)

CZAPKI

WOJSKOWE, studenckie sportowe i cywilne, przybory wojskowe. JAN WITTMAN, Lwów, ul. Trybunalska 1. Ceny niskie.

DENTYŚCI

Zakład dentystyczno-techniczny Franciszka Glasgalla, Sykstuska 2. Lwów. ulgi w spłatach.

FABRYKI WÓDEK

Związek Przeds. Gorzelń Rolniczych S. A. Fabryka wódek gatunkowych i likierów we Lwowie. Biuro zamówień: ulica Kościuszki 7 Tel. 397.

GALANTERJA

POŃCZOCHY, skarpetki swetery i chustki poleca G. ŻYWCZAK. ul. Kilińskiego nr. 1.

GORSETY

najmodniejsze PASKI FRANCUSKIE NAPIERŚNIKI w różnych fasonach poleca J. SCHREIBER. Lwów, Hetmańska 6.

KSIĘGARNIE

ST. REHMANA, składnica pomocy naukowych Lwów, Rutowskiego 2. Nr. tel. 5—29.

KILIMY

PORTIERY, kapy kilimowe, SYNDYKAT KILIMKARSKI, Lwów, Chmielowskiego 17. Tel. 25-94

KONFEKCJA DAM.

SPRZEDAZ po cenach hurtow. I. REINKRAUT Lwów, Lindego 2.

LOKALE

otwarte do 3 w nocy

BAR KAWIARNI „UDZIAŁOWEJ“ Piekarska 2. Koncert Salonowy Dancing

MECHANICY

ZAKŁAD MECHANICZNY dla naprawy wszelkiego rodzaju maszyn oraz zegarów antycznych przyjmuje K. KOLANKOWSKI Lwów, ul. Listopada 84

PRZYBORY MASARSKIE

SPECJALNY SKŁAD MASZYN i przyborów rzeźniczo-masarskich oraz handel jelit solonych i suchych, naczyń kuchennych. K. PAWLIKOWSKI. Filia Rutowskiego 12 Skład główny: ul. Nowa Rzeźnia 4. Lwów

PRZYBORY PODRÓŻ.

WALIZKI, TORBY oraz wszelkie przybory do podróży poleca własnego wyrobu M. KRZEMEŃSKI Kopernika 10.

OPTYCY

MAKS MENKES, Lwów plac Halicki, poleca wszelkie przybory optyczne.

SPRZEDAŻ FORT.

Fortepiany, pianina, fisharmonje, znakomite prawie nowe na różne ceny sprzedaje kupuje tylko za gotówkę Hanak, Lwów, Pańsk 21.

SZKOŁY TAŃCÓW

SZKOŁA TAŃCÓW, Szeptyckich 9, udziela tańców dawnych i nowomodnych. Wpisy codz.

STOLARNIE

F. HORNUNG i Ska, ul. Szpitalna 54. Meble i stolarka budowlana.

TOWARY ŻELAZ.

K. PASZANDA i K. TOCZYSKI, handel towarów żelaznych, Lwów ul. Kochanowskiego 1, (róg ul. Pańskiej).

ZABAWKI

KINA, KOLEJKI na szynach i t. p. piękne zabawki poleca na św Mikołaja — Pierwsza Krajowa KLINIKA LALEK, Lwów Halicka 21.

ŻARÓWKI

„ŻAREG“ Fabryka żarówek, ul. Lwow. Dzieci 25. Tel. 640., regeneruje stare żarówki. Ceny 40% niższe.

H. SCHÜLLERN. 4

Powrót Mr. Younga.

(Tłumaczył M. K.).

(Ciąg dalszy).

Ale rano czuł się rzeczywiście wyczerpany trudami podróży i niespokojną nocą, wierzył teraz, że ma gorączkę i chciał pozostać w łóżku. Kitty jednak nie uważała tego za dobre. Stwierdziła, że ma czoło całkiem chłodne i powinien jak najprędzej wyjść na świeże powietrze. To mu dobrze zrobi!

„Dziwne“ — myślał i zażądał śniadania.

— „Wstań tylko“ — radziła — i zobaczysz, jak się będziesz czuł. Nie odstępowała go ani na chwilę, musi być przy niej w kuchni, gdy będzie robiła śniadanie. Gdyby mu się tak, broń Boże, zrobiło niedobrze, albo gdyby zemdlał!

To już zniecierpliwiło Younga. — „Przecież dziewczyna może zrobić śniadanie“ — mruknął.

— „Jeszcze nie wróciła“.

— „Co? jeszcze nie?“

— „Ach mój Boże, przebacz, pozwoliłam jej na całą noc.

— „No, ale noc już minęła.

— Tak — ale pomyśl, jak daleko jest do sąsiedniej wsi. Nie mogła przecież wracać po ciemku. Nigdybym jej nie była pozwoliła, gdyby nie jej błaganie. Ale to nie powtórzy się już. Możesz być tego pewny!

Tego już mu było za wiele. Zażądał natychmiast śniadania. Wczoraj dała mu czystą herbatę i jakąś starą bułkę, a dziś każe mu czekać na śniadanie.

— „Wynoś się zaraz do kuchni, chcę jeść“. Ale Kitty nie chciała wyjść.

— „Musisz iść ze mną“ — prosiła, ubierając się. — „Tak się boję o ciebie“.

— „Głupstwo“ — mruknął. — Co za obawy, jestem zdrów jak ryba! Mówię ci, idź i zrób śniadanie. Chcę jeszcze trochę podrzemać. Po cóż mam wyłazić na ten psi czas“.

— „Ach, John, proszę, chodź ze mną“.

Spojrzał na nią zdumiony. Pierwszy raz widział u niej taki upór. Teraz dopiero zauważył, jak źle wyglądała. Nagle się zmieniła przez jedną noc. Policzki miała zapadłe, oczy gdzieś uciekły w głąb. Drżała na całem ciele, aż litość brała.

— „Kitty, co ci jest? Jesteś chyba chora? Poczekaj, wstanę i wskoczę do Clarka. Mój przyjaciel pomoże nam i pośle swą sługę po lekarza. A jeśliby i ona także była jeszcze na zabawie, to pójdzie sam. Jest młody i żwawy i mój dobry przyjaciel“.

Na te słowa p. Young zbladła jak ściana i zawołała:

— „Nie, daj spokój z Clarkiem. Nic mi nie brakuje“. — I z temi słowy wyszła chwiejnym krokiem z pokoju.

Spoglądał za nią i potrząsał swą wielką głową. Tymczasem żona w niedbałym stroju pobiegła do sklepu, by przynieść chleb i mleko, bo sługa jeszcze nie wróciła.

Wszyscy dziwili się jej wyglądowi i gdy przechodziła, szeptano sobie plotki i domysły.

Wróciwszy, zastała wreszcie dziewczynę. Ucieszyło ją to, kazała jej zrobić zaraz śniadanie, a sama czemprędzej pobiegła do sypialni. Sądziła, że John znów usnął. Ale zastała go przed drzwiami pokoju, jakby stał na straży. Twarz jego miała tak dziwny wyraz, że Kitty zdrętwiała.

I w tem przerażeniu poczuła drżąc, że chwycił ją silnie za ramię i zaśmiał się tak dziwnie. Śmiech ten przeniknął ją do szpiku kości. Potem uszczypnął ją w policzek. Twarz wykrzywił mu szyderczy grymas.

— „Miałaś rację, serce, to był rzeczywiście szczur, ale co prawda, egzemplarz niezwykłej wielkości, ha, haha!“

Pani Kitty straciła panowanie nad sobą i zachwiała się na te słowa. Zawlókł ją do najbliższego krzesła i chichocząc, dodał:

— „I to bydlę zabiłem! Leży pod łóżkiem! Chcesz zobaczyć, Kitty? — Każ je wyrzucić!“

(C. d. n.)

—oxo—

Skład płócien korczyńskich i bielizny gotowej Halicka 16.

B-cia STARZEWSCY

polecają po niskich **cenach konkurencyjnych** wszelkie płótna lniane, bawełniane, szyfony, szirtingi, batysty opale, dymy, wsypy i t. p.

GARNITURY damskie szyfonowe, perkalinowe, batystowe

KOMBINACJE i staniki zwykłe i jemperowe we wszystkich wielkościach

KOSZULE dzienne szyfonowe, nocne damskie i męskie

TRYKOTY damskie i męskie Dr. Jaegera i inne.

POŚCIEL wszelkiego rodzaju gotowa i na zamówienie

OBRUSY i garnitury w wielkim wyborze.

RĘCZNIKI kąpielowe, lniane, bawełniane i na metry.

CHUSTKI, ścierki, pończochy, skarpetki.

PRZODY do koszul, krawaty, rękawiczki.

CENY OKAZYJNE! 8417 CENY OKAZYJNE!

BIBUŁA DO FILTROWANIA 8265

STANISŁAW ABL

Legjonów 11. Lwów, Sykstuska 3.

Dnia 7. grudnia 1924, o g. 5. popołudniu odbędzie się

WALNE ZGROMADZENIE

członków Towarzystwa pożyczkowego i oszczędności w Husiatynie w domu Saula Pohorylesa w Husiatynie.

PORZĄDEK DZIENNY:

1) Sprawozdanie z czynności i rachunków za lata 1914/1924. 2) Udzielenie Dyrekcji absolutorjum. 3) Uchwalenie likwidacji i rozwiązanie Towarzystwa. W razie braku kompletu, odbędzie się drugie Walne Zgromadzenie dnia 14. grudnia 1924 o godz. 3 popołudniu, które już bez względu na ilość obecnych prawomocnie obradować i uchwalać będzie.

Rada Nadzorcza za Tow. pożyczkowego i oszczędności w Husiatynie. 8444

Prezes: Berl Schorr. Dyrektor: Maks Adlerstein.

Zastępstwo węgla

górnośląskiego i jaworznickiego

na tamtejsze i sąsiednie województwa oddamy dobrze poleconemu, energicznemu kupcowi. Zgłoszenia „Dynamo“ Kraków, Wolska 20. 8436

„ESTA“ niezawodny środek do wygubienia nagniotk w i wszelkich zgrubień naskórka, znany od 40 lat wyrobu **E. SOKALSKIEGO aptekarza w Kętach** do nabycia:

w aptece: Dobrzańskiego, Hotel Georgea,
„ pod Jeleniem, Rynek 18.
„ E. Jezierskiego, ul. Gródecka
„ M. Ettingera pl. Gołuchowskiego
„ L. Sładowskiego Halicka 19. 8438

APTEKA 8423

Norberta Habera w Stryju

do sprzedania.

Gorsety, opaski staniki

modele z ubiegłego sezonu okazyjnie — do nabycia wyłącznie od 2—4. — 8339

„Małgorzata“ Batorego 34.

Żywa nierogacizna, żywe bydło

we wszystkich gatunkach na targu Wiedeńskim sprzedaje możliwie najlepiej w komis

„JUGOSLAVIA“ Towarzystwo Komisowe dla bydła i koni. **WIEDEŃ, ST. MARX** Telefon 1668, 2485, wnocy 62756. Adres telegraficzny: „Jugoslavia“ Wiedeń. Targ na nierogaciznę: wtorek, potarg (Nachmarkt) czwartek. — Targ na bydło: wtorek — czwartek. Na żądanie wysyła się z zaufania godnych ludzi, towarzyszących transportom do Bogumina (Oderberg). Na zapytania listowne udzielamy informacji dokładnych i sumiennych. Na żądanie udzielamy akredytyw w koronach austr. albo dolarach na duplikaty t. zw. Frachtbriefe. 8245

WAGI stołowe, dziesiętne, wozowe, osobowe bydlęce, odważniki, Pasy. Cement, Piece żelazne, Kuchenki, Pompy, Blacha pocynkowana, Papa, Motory, Obrabiarki, Urządzenia młyńskie, Transmisje, Narzędzia poleca 8327

„PILOT“ Lwów, ul. Batorego 4. — Oddziały: — — Tarnopol, Podwołoczyska — —

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. GOLDSTEIN były elew kliniki wied. i berlińskiej

Ord. 10—12 i 2—5, **KRASZEWSKIEGO 3.** 7741

Nakładem Lwowskiej Spółki Wydawniczej, Sp. z ogr. odp. — Z drukarni Polskiej, Chorążczyzna 31, pod zarz. Z. Klebs'a — Odpow. redaktor Tadeusz Stroiński.